

М А Є С Т А Т С Л О В А

Роджер Желязни

ХРОНІКИ АМБЕРА

У десяти книгах

КНИГА 6

Козирі Долі

Роман

 ® ТЕРНОПІЛЬ
БОГДАН

Серію «Масштат слова» засновано 2004 року

Roger Zelazny. The Chronicles of Amber. The Courts of Chaos
Copyright © 1978 by Roger Zelazny

Друкується з дозволу спадкоємців автора
та їхніх літературних агентів,
Zeno Agency Limited (Великобританія)
за участі
Агентства Олександра Корженевського (Росія)

Переклад з англійської
Анатолія Пітика та Катерини Грицайчук

У шостій книжці циклу «Хроніки Амбера»
розповідь ведеться від імені Мерліна —
сина головного персонажа попередніх п'яти книг.
Здавалось би, після закінчення війни
між Амбером та Хаосом настали спокійні дні.
Трон Амбера очолює новий король,
який понад усе прагне зберегти злагоду та мир.
Проте дивні замаху на життя і вбивства членів
королівської родини не провіщають нічого доброго...

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора перекладу чи видавця.*

Навчальна книга — Богдан, просп. С. Бандери, 34а,
м. Тернопіль, 46002, тел./факс (0352)52-06-07; 52-05-48
office@bohdan-books.com   www.bohdan-books.com

Збут: (0352) 43-00-46, (050) 338-45-20
Книга поштою: (0352) 51-97-97, (067) 350-18-70, (066) 727-17-62
mail@bohdan-books.com
м. Київ: (044) 296-89-56; (095) 808-32-79, nk-bogdan@ukr.net

Розділ 1

Чекати, доки хтось спробує тебе вбити, — це та скабка в дупі. Але оскільки на календарі — 30 квітня, це, звісно ж, обов'язково трапиться, як і завжди. Мені знадобилося трохи часу, щоб у всьому розібратися, але тепер я принаймні знаю, коли очікувати замаху. У минулому я був надто заклопотаним, аби щось із цим робити. Однак тепер, коли роботу завершено, я затримався винятково заради нападу — відчував: перш ніж вирушити далі, мушу остаточно прояснити ситуацію.

Я виліз із ліжка, поплентався до ванної, прийняв душ, почистив зуби — ну й далі за списком. Оскільки я знову запустив бороду, голитися не довелося. Цього ранку мене не переймали дивні побоювання, як три року тому, 30 квітня. Тоді, прокинувшись із головним болем і лячними передчуттями, я прочинив навстіж вікна, кинувся на кухню і виявив, що всі газові конфорки увімкнені,

але не горять. Не скидався цей день і на 30 квітня, що було два роки тому і в іншій квартирі, коли я прокинувся ще до світанку, зачувши легкий запах диму — помешкання було охоплене полум'ям. Тим не менш я вирішив, що сьогодні про всяк випадок триматимуся на віддалі від освітлювальних приладів — а раптом лампи наповнені якоюсь горючою речовиною? Замість того, щоб м'яко натиснути на вимикачі, я клацнув усіма відразу — нічого мото-рошного не трапилося.

Зазвичай я з вечора налаштовую таймер кавоварки, та сьогодні мені не хотілося пити напою, звареного без мого нагляду. Я засипав нову порцію запашної кави, і поки вона готувався, перевірів свій багаж. Усе, що було тут для мене цінним, вмістилося в два ящики середнього розміру — одяг, книжки, картини, деякі інструменти, кілька сувенірів тощо. Змінний одяг, светр, цікаву книжечку та пачку дорожніх чеків склав у рюкзак. Ключ я залишив у господаря, щоби він міг поселити нових мешканців. Ящики ж рушать до сховища.

Пробіжку цього ранку я скасував.

Сьорбаючи каву, я переходив від вікна до вікна і зупинявся біля кожного з них, ретельно оглядаючи вулицю вниз та будинки навпроти (торік хтось намагався поцілити в мене з рушниці).

Я замислився про те, як усе почалося сім років тому. Тоді я йшов собі вулицею яким весняним пообідням, аж раптом вантажівка, що проїжджала неподалік, різко взяла вбік, вискочила на узбіччя і мало не розмазала мене по цегляній стіні. Мені вдалося відскочити і відкотитися вбік. Водій так і не опритомнів. Той нещасний випадок здався мені одним із жахних збігів, які вряди-годи вриваються в життя кожного з нас.

Проте наступного року, того самого дня, коли я пізно ввечері повертався додому від подруги, на мене несподівано напали троє чоловіків. Один із ножем, двоє інших — з обрізками труби. І жоден навіть із ввічливості не попросив у мене гаманця.

Я залишив їх біля найближчого магазину грамплатівок, а сам спокійно пішов додому. А потім став, як укопаний: це ж трапилося на річницю тієї пригоди з вантажівкою. Хоча навіть тоді я вважав пригоду лише дивним збігом. Але бомба у поштової скриньці, яка через рік розстроцила половину сусідської квартири, змусила мене замислитися: можливо, моя присутність впливає на статистичні ймовірності навколишньої реальності? Події наступних років обернули згодом на певність.

Комусь було до вподоби щороку намагатися вбити мене — це ясно як божий день. Після невдалого

замаху наставала пауза тривалістю в рік, а потім спроба повторювалася. Це скидалося на якусь гру.

Однак і я був не проти погратися. Найбільше мене переймало те, що він, вона чи воно — ким там був той нападник — ніколи не з'являлися на місці події, довіряючи справу хитрощам, вивертам або найманцям. Позначмо цю особу літерою «Б» (у моїй особистій космогонії це аббревіатура «боягуза» або «бевзя»), адже «Х» і так перевантажений різними значеннями, а плутатися в займенниках, які посилаються на нечіткі антецеденти, мені не хотілося.

Я сполоснув кухлик й кавник і поставив їх на полицю. Тоді взяв рюкзак і вийшов. Містера Маллігана не було вдома або ж він ще спав, тож я залишив ключ у його поштової скриньці, перш ніж вийти на вулицю і рушити поснідати до найближчої перекусної.

Рух транспорту виявився не дуже інтенсивним, а всі машини поводитися, як і належить. Я повільно йшов, прислухався і придивлявся. Ранок видавався приємним, та й день мав бути нівроку. Мені хотілося якомога швидше скинути з плечей усі клопоти, аби насолоджуватися дозвіллям.

До перекусної я дістався без будь-яких пригод. Вмостився біля вікна. Щойно підійшов офіціант, аби прийняти замовлення, я зауважив, що вулицею

брєде знайома постать — мій колишній одноклассник і колега по роботі Лукас Рейнард. Він мав шість футів зросту, руду чуприну і, попри ефектно поламаний ніс (або завдяки йому), — певну привабливість. А ще голос і манери торговця, яким, власне, він і був.

Я постукав у шибку. Люк мене помітив, а тому махнув у відповідь, розвернувся і зайшов.

— Мерлю, а я мав рацію, — сказав він і, підійшовши до столу, лягнув мене по плечу. Тоді вмостився і забрав у мене з рук меню. — Не знайшов тебе вдома, тож вирішив, що ти можеш бути тут.

Він опустил очі й зосередився на меню.

— Чому? — запитав я.

— Якщо вам потрібно ще поміркувати, я повернуся пізніше, — нагадав про себе офіціант.

— Ні-ні, — відказав Люк і зачитав йому величезне замовлення. Я додав і своє. Тоді друг звернувся до мене: — Бо ти — раб звички.

— Звички? — уточнив я. — Я тут їм не так часто.

— Знаю, — мовив на те Люк. — Але зазвичай ти ідеш сюди, коли на тебе щось тисне. Як, наприклад, перед екзаменами чи коли тебе щось хвилює.

— Гм, — буркнув я.

І справді, було в цьому щось таке, чого я сам раніше не усвідомлював. Я покрутив попільничку із

зображенням голови єдинорога — зменшеної версії вітража, що прикрашав перегородку біля виходу.

— Гадки не маю, чому, — зрештою відповів я. — До речі, чому ти вважаєш, буцімто мене щось переймає?

— Я пригадав про твою параною щодо 30 квітня, пов'язану з кількома інцидентами.

— Далеко не кількома. Я ніколи не розповідав тобі про всі.

— То ти досі в них віриш?

— Так.

Він знизав плечима. Підійшов офіціант і налив нам кави.

— Гаразд, — сказав Люк. — Сьогодні це вже трапилося?

— Ні.

— Прикро. Сподіваюся, тобі голова не макітриться від цього.

Я сьорбнув кави і відказав:

— Жодних проблем.

— Добре, — він зітхнув і потягнувся. — Слухай, я тільки вчора повернувся в місто...

— Відрядження видалося вдалим?

— Встановив новий рекорд із продажів.

— Чудово.

— Хай там як... Коли я повернувся, то дізнався, що ти звільнився.

— Так. Пішов близько місяця тому.

— Міллер намагався вийти з тобою на зв'язок. Але оскільки у тебе вимкнтий телефон, додзвонитися до тебе він не зміг. Він навіть заходив кілька разів, але тебе не було вдома.

— Прикро.

— Він хоче, щоби ти повернувся.

— Там для мене все скінчено.

— Зачекай, може, спершу вислухаєш його пропозицію? Брейді спекалися — випхали на якусь високу посаду. Тож ти — новий голова відділу розробок, ще й із двадцятивідсотковим підвищенням платні. Ось що він просив тобі переказати.

Я тихо гигикнув.

— Звучить вельми непогано. Та, як я вже сказав, усе скінчено.

— Он як, — Люкові очі зблиснули, і він хитро всміхнувся. — Ти *точно* надумав кудись перейти. Шеф і таке передбачив. Тоді він попросив мене запитати, скільки тобі пропонують конкуренти. Шеф щосили намагатиметься перескочити їх.

Я похитав головою.

— Гадаю, я не чітко висловився, — відповів я. — Усе скінчено. Цей період життя завершено.

Я не хочу повертатися. І не збираюся працювати на когось іншого. І взагалі — я більше не бажаю цим займатися. Стомився від комп'ютерів.

— Але ж ти справді у цьому вправний. Може, плануєш викладати?

— Ні.

— Дідько! Щось же ти маєш робити! Успадкував трохи грошви?

— Ні. Гадаю, вирушу в мандри. Я надто довго засидівся на одному місці.

Він підняв горнятко з кавою і випив усе до останнього ковтка. А тоді відкинувся назад, склав руки на животі й опустил повіки. На певний час запала тиша. Потім він мовив:

— Ти сказав, що все скінчено. Ти маєш на увазі роботу і твоє життя тут чи щось іще?

— До чого ти хилиш?

— Ти мав звичку зникати — ще в коледжі. Зникав на певний час, а потім несподівано з'являвся знову. І завжди говорив про це лише побіжно. Здавалося, неначе ти ведеш подвійне життя. Твоє звільнення пов'язане з цим?

— Не розумію, про що ти.

Він усміхнувся.

— Авжеж, розумієш, — заперечив він. Коли я так і не відповів, він продовжив: — Гаразд, щастя тобі — чого б ти не спланував.

Оскільки Люк завжди перебував у русі, він мало що знав про спокій. Тепер, допиваючи другу чашку кави, він грався з брелоком і деренчав ключами з блакитною підвіскою. Нам нарешті принесли сніданок, і якийсь час ми їли в тиші.

Потім Люк запитав:

— У тебе досі є «Зоряний спалах»?

— Ні, продав яхту минулої осені, — відповів я. — Я був настільки заклопотаним, що не мав часу ходити під вітрилом. Прикро було дивитися, як вона стоїть без діла.

Він кивнув:

— Прикро. Ми чудово розважалися на ній ще в коледжі. Та й потім. Приємно було б знову вийти на ній у море, аби згадати старі часи.

— Так.

— Слухай, а ти останнім часом Джулії не бачив?

— Ні. Відколи ми розбіглися. Гадаю, зараз вона зустрічається з хлопом на ім'я Рік. А ти бачив її?

— Заїжджав вчора ввечері.

— Навіщо?

Він знизав плечима.

— Вона ж була однією з нас, а потім ми всі розлетілися — хто куди.

— Як там вона?

— Має гарний вигляд. Запитувала про тебе. Попросила передати тобі ось це.

Він витягнув заклеєний конверт із внутрішньої кишені піджака і вручив мені. На ньому було моє ім'я, написане рукою Джулії. Розірвавши конверт, я прочитав:

Мерлю,

Я помилялася. Я знаю, хто ти. Ти в небезпеці. Я маю побачити тебе. У мене є децю, потрібне тобі. Це дуже важливо. Зателефонуй або заскоч якомога швидше.

З любов'ю,

Джулія.

— Дякую, — сказав я, сховавши лист у рюкзак.

Ситуація бентежила та спантеличувала мене. Необхідно було вирішити, що робити далі. Про Джулію я досі думав більше, ніж хотілося. Однак я не був певен, чи прагну побачити її знову. Але що вона мала на увазі, коли писала, що знає, хто я насправді?

І знову я прогнав її зі своїх думок.

Якийсь час я дивився на потік машин за вікном, пив каву і міркував про першу зустріч із Люком, що трапилася у «Фехтувальному Клубі», коли ми були першокурсниками. Він був неймовірно вправним.

— Досі фехтуєш? — запитав я.

— Вряди-годи. А ти?

— Час від часу.

— Ми так і не з'ясували, хто з нас майстерніший.

— Зараз це вже й не на часі, — відказав я.

Він гигикнув і кілька разів махнув ножем у мій бік.

— Та певно що. Коли рушаєш?

— Можливо, завтра — саме збираю останні дрібниці. А тоді — одразу в дорогу.

— Куди завієшся?

— Туди... чи сюди. Ще не вирішив.

— Ти несповна розуму, — зробив висновок Люк.

— Угу. Це називається *Wanderjahr*¹, рік мандрів по закінченню навчання. Я свій прогавив, тож хочу надолужити зараз.

---

¹ Від нім. *Wanderjahre* — роки мандрів.

— О, це звучить досить принадно. Може, і мені варто б таке колись спробувати.

— Можливо. Та мені здається, що ти своє вже відгуляв.

— Ти про що?

— Не тільки я полюбляв зникати.

— А, ти про це, — відмахнувся від моїх слів Люк. — То все по роботі, а не для задоволення. Довелося зробити дещо, аби сплатити рахунки. Плануєш з родиною побачитися?

Дивне запитання. Ніхто з нас ніколи раніше не говорив про батьків, хіба що дуже загально.

— Гадаю, ні, — сказав я. — А ти зі своїми?

Він перехопив мій погляд, і здалося, що його звична усмішка ще трохи поширшала.

— Важко сказати. Ми якось не підтримуємо зв'язку.

Я також усміхнувся.

— Знайома картина.

Ми доїли і випили по останній чашці кави.

— То з Міллером ти не розмовлятимеш? — запитав він.

— Ні.

Він знову знизав плечима. Коли принесли рахунок, його схопив Люк.